

BRANDKÅRSUNGDOMARNAS

INTRODUKTIONSKURS

ELEVENS ARBETSBOK

Namn: _____

Brandkår: _____

Lägerplats: _____ **Datum:** _____

<i>Text:</i>	<i>Suvi Almqvist</i>
<i>Uppdatering:</i>	<i>Teemu Jumpponen</i>
<i>Svensk text:</i>	<i>Anders Ehrnsten</i>
<i>Bilder:</i>	<i>Hannu Leskinen</i>

ISBN

Räddningsbranchens Centralorganisation i Finland r.f.
Banmästargatan 11
00520 HELSINGFORS

4. uppdaterade upplagan

2013

Partiellt kopieringsförbud

*Kopiering av detta verk är i enlighet med Upphovs-
rättslagen (404/61) förbjuden, med undantag för vad
avtalat mellan Finska staten och Kopiosto r.y. om delvis
kopiering för undervisningsändamål.*

VI ÄR MED PÅ ÄVENTYRET

"Vi är barnen i familjen af Löfgren, dvs. **Ullis af Löfgren** och **Freddy af Löfgren**. Jag heter Ullis och är åtta år och min bror Freddy är elva. Freddy är ibland helt kul men vanligtvis retar han mig och mina kompisar. Freddy är urstark; han orkar lyfta upp vårt köksbord. Till familjen hör även en hund vars namn är **Ludde**. Ludde älskar korv och vackra flickhundar. Vi kommer att följas åt under hela denna kurs för brandkårsungdomar. Ha en trevlig och säker kursvecka!"

"Vi är barnen i familjen **Lindroos** och vi heter **Lisbeth** och **Leif**. Jag heter Leif men kallas Lefa och jag är 13 år. Min storasyster heter Lisbeth och hon är redan 16 år. Jag är en klok pojke för jag fick full tia i mattaprovet i skolan. Syrran har en mopo. Den är röd. Jag tycker inte att hon kan köra den ordentligt. Jag skulle i alla fall köra mycket bättre. Vi har en katt också, den heter **Lulu**. Lulu gillar att jaga möss och sen gömmer den dem på de mest underliga ställen. I förra veckan gömde den ett möss i morsans hatt. Även vi kommer att vara med under denna kurs, så ha en trevlig kursvecka för vår del också!"

LT 1

ÖPPNANDET AV KURSEN

När du har gått kursen kan du:

- *göra en nödanmälan*
- *göra ett tryckförband*
- *vända en medvetslös patient i sidoläge*
- *fungera rätt vid den allmänna farosignalen*
- *släcka en liten eldsvåda*
- *stöda olika frakturer*
- *ge första hjälp vid brännskador*
- *hantera brandlinan*
- *hantera brandslangar*
- *fungera rätt vid en eldsvåda*
- *göra en klarering av arbetsledning*
- *känna igen olika förstahandssläckare*
- *känna igen i olika förutsättningarna för förbränning*
- *olika sätt för brandkårens vattenförsörjning*

LT 1

ÖPPNANDET AV KURSEN

KOM IHÅG!

Kursledarens namn: _____

Utbildarens namn: _____

Tillsammans har vi kommit överens om följande tre regler för denna kurs:

1. _____

2. _____

3. _____

Kurssystemet:

Fördjupande kurser
(15 - 17 år)

Kurs i vattenlivräddning
Kurs för undantagsförhållanden
Firefighterkurs
Fördjupad kurs i FHJ
Gruppchefskurs

Säkerhetsutbildning
Maskinskötarkurs
Kurs i radiotrafik
Damarbetets möjligheter
International Rescue

Obligatoriska kurser

Nivåkurs 4	14 år
Nivåkurs 3	13 år
Nivåkurs 2	12 år
Nivåkurs 1	11 år

Introduktionskurs 13 år

Förberedande kurser

Nybörjarkurs 2	9 år
Nybörjarkurs 1	7 år

Introduktion i den egna brandkåren 7 år =>

LT

EGNA ANTECKNINGAR

LT 2

NÖDANMÄLAN

A. VILKET ÄR DET ALLMÄNNA NÖDNUMRET?

B. NÄR KAN MAN RINGA TILL NÖDCENTRALEN?

C. HUR GÖR MAN NÄR MAN RINGER TILL NÖDCENTRALEN?

*Dra ett streck över de tre påståenden nedan som du tycker att **INTE** är rätt.*

- a) Ring nödsamtalet själv om du har möjlighet till det.
- b) Skrik hela tiden i telefonen.
- c) Berätta lugnt vad som har hänt.
- d) Uppge adressen så noggrant som möjligt och kom ihåg i vilken kommun du är.
- e) Berätta inte vilken stad du ringer ifrån.
- f) Svara på alla frågor som larmjournen ställer dig.
- g) Handla enligt de direktiv du får från nödcentralen.
- h) Avsluta samtalet först när du får lov till det av larmjournen.
- i) Avsluta samtalet när du tycker att du har berättat det viktigaste.

LT 2

FÖRSTA HJÄLP

Varje mänska är skyldig att hjälpa.

Varje mänska har rätt att få hjälp.

A. VAD ÄR FÖRSTA HJÄLP?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Till första hjälpen hör:

- återupplivning och upprätthållande av viktiga livsfunktioner
- förebyggande av tilläggsolyckor
- att förebygga att patientens tillstånd inte försämras och att lindra smärta med enkla medel, t.ex. att spjåla en fraktur
- att se till att den skadade kan transporteras
- transport av den skadade till fortsatt vård

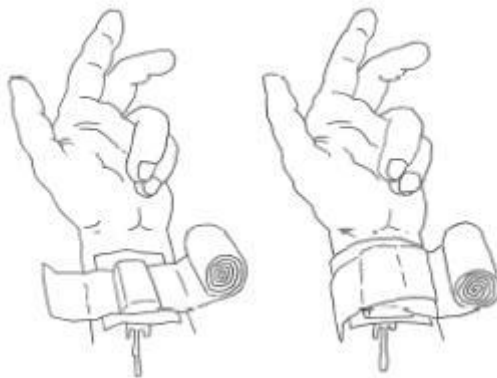
ÖT 3

TRYCKFÖRBAND

A. NÄR ANVÄNDER MAN TRYCKFÖRBAND?

Vid stora sår eller sår som blöder kraftigt.

B. GE EXEMPEL PÅ YTLIGA BLÖDNINGAR

C. I VILKA TVÅ GRUPPER DELAR MAN IN STORA BLÖDNINGAR?

ÖT 4-5

ATT MÖTA ETT OLYCKSOFFER

A. ATT MÖTA ETT OLYCKSOFFER

Fyll de saknade orden:

1. Erbjud _____ aktivt.
2. Presentera dig, uppträd finkänsligt.
3. Ordna fysisk _____.
4. Uppträd _____.
5. Lyssna, ta hand om, berör.
6. Låt den drabbade visa sina känslor.
7. Skydda, håll de nyfikna på avstånd.
8. Lämna inte _____ ensam.
9. Tillkalla _____.

Sväng en medvetslös person som andas i sidoläge:

- *Lyft personens hand snett uppåt med handflatan uppåt och placera andra handen över bröstet.*
- *Böj det översta knäet.*
- *Fatta tag i axeln och det böjda knäet och rulla den medvetlöse mot dig själv i sidoläge.*
- *Placera handen under kinden med handflatan nedåt.*
- *Låt det böjda benet vila vinkelrätt.*
- *Kontrollera huvudets ställning för att säkra fria luftvägar.*

Kontrollera regelbundet andningen ända tills professionell hjälp anländer till platsen.

B. FÖRSTA HJÄLP ÅT EN MEDVETSLÖS PERSON

Om du hittar en medvetslös person skall du göra så här:

1. Se dig omkring, har det hänt en olycka, vad kan ha hänt?
2. Försök väcka patienten, tala med honom och skaka om honom.
3. Om patienten inte vaknar, tillkalla hjälp, ring 112.
4. Öppna patientens andningsvägar genom att böja patientens huvud bakåt och lösa på kläder som spänner om hals och bröstorg.
5. Kontrollera att patienten andas.

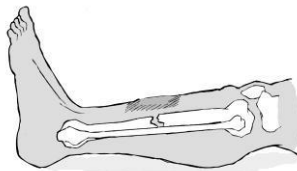
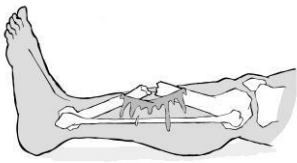
Om patienten andas:

1. om du misstänker att patienten är skadad, undersök patientens skador
2. stilla stora blödningar
3. lägg patienten i framstapat sidoläge
4. observera patienten noggrant hela tiden
5. håll patienten varm

Om patienten inte andas; påbörja återupplivning omedelbart !

LT 6

FRAKTURER

A. HUR KAN MAN FÅ EN FRAKTUR?

B. FRAKTURER DELAS IN TVÅ GRUPPER. VILKA?

- Sluten fraktur
- Öppen fraktur

C. VILKEN ÄR FÖRSTA HJÄLPEN FÖR FRAKTURER?

- Flytta inte patienten i onödan.
- Stilla blödningar.
- Fundera om det lönar sig att spjåla och stöd frakturen så, att man inte kan röra stället.
- Lyft upp de skadade området.
- Observera patienten
- Om du misstänker frakturer i nacken, ryggraden eller höften, flytta inte patienten ensam.
- Ring vid behov 112.

LT 7

BRÄNSKADOR

Släckandet av brinnande kläder

Rädda patienten och släck de brinnande kläderna genom att kväva elden med t.ex. en filt, matta eller släcknings-täcke.

Om dina egna kläder brinner, släck dem genom att rulla runt på marken.

Ta bort de heta kläderna omedelbart; riv inte loss tyg som fastnat i huden.

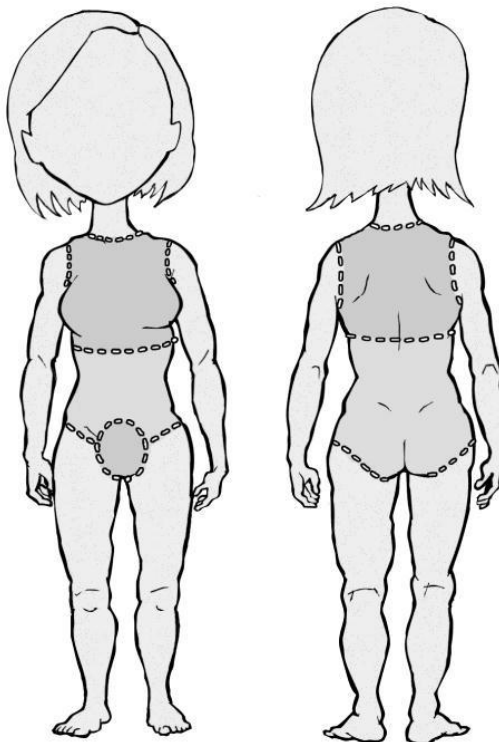
Kyl ner de brännskadade områdena genom att duscha med svalt vatten; duscha i minst 30 min eller till smärtan försvinner.

OBS! Kom i håg nerkylningsrisken vid stora brännskador!

A. HUR KAN MAN FÅ EN BRÄNSKADA?

B. VILKEN ÄR FÖRSTA HJÄLPEN FÖR BRÄNSKADOR?

LT 8

SIGNAL FÖR ALLMÄN FARA, HEMFÖRRÅD

Signalen för allmän fara betyder, att områdets invånare hotas av en omedelbar fara.

Signalen är en kontinuerlig sirensignal som stiger och sjunker.

A. SIGNALEN FÖR ALLMÄN FARA ÄR EN UPPMANING TILL BEFOLKNINGEN ATT GENAST SÖKA SKYDD.

- Gå inomhus
- Stäng dörrar, fönster och ventilationsanläggningarna
- Lyssna på radion för direktiv hur du skall handla
- Undvik att använda telefon så inte telefonsystemet blir överbelastat
- Avlägsna dig inte från området om inte myndigheterna uppmanar dig till det; du kan då hamna i större fara

B. VAD BETYDER HEMFÖRRÅD?

C. RITA NÅGRA SAKER DU SKULLE TA MED DIG TILL ETT SKYDDSRUM!

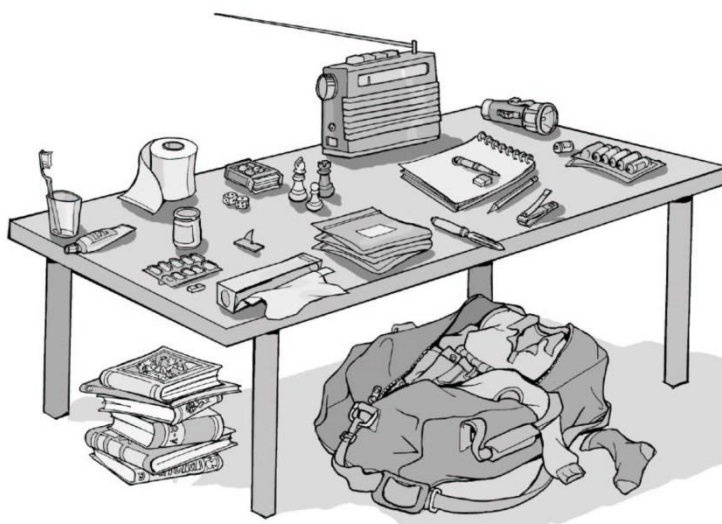
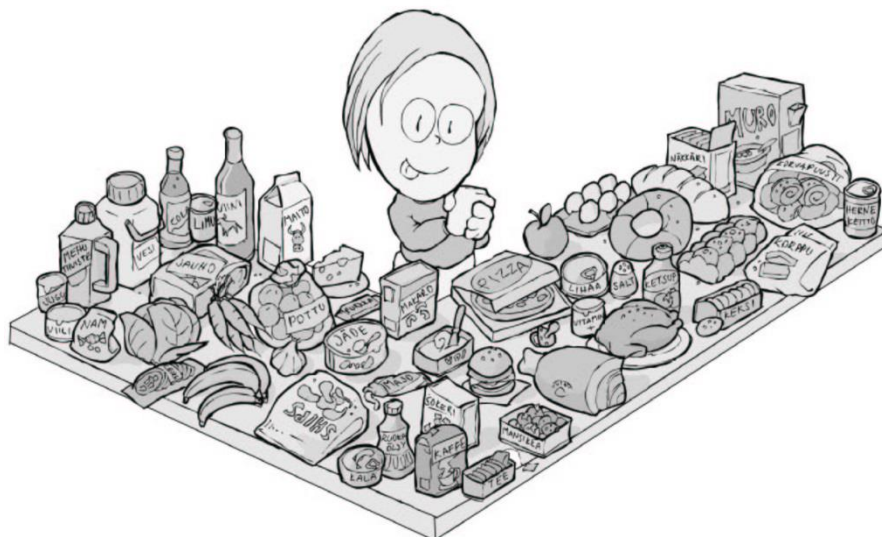
LT 8

SIGNAL FÖR ALLMÄN FARA, HEMFÖRRÅD

HEMFÖRRÅD

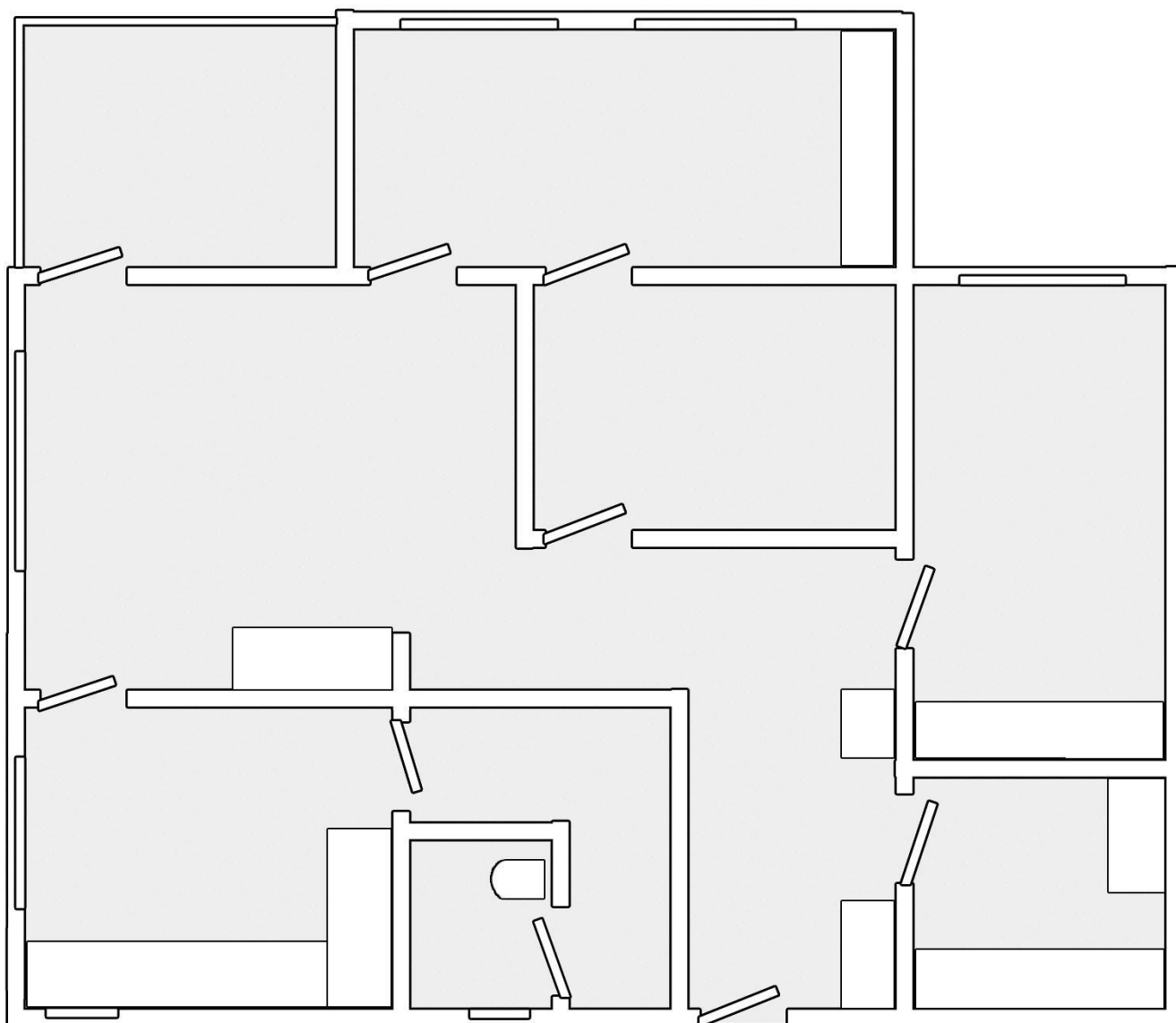
För speciella situationer när den normala livscykeln avbryts:

- en familjemedlem blir sjuk
- distributionsstörningar hindrar leveranser till butikerna eller anskaffningar från butikerna
- menföre eller övriga trafikstörningar hindrar normal trafik
- ett mycket långt strömavbrott stör vardagen

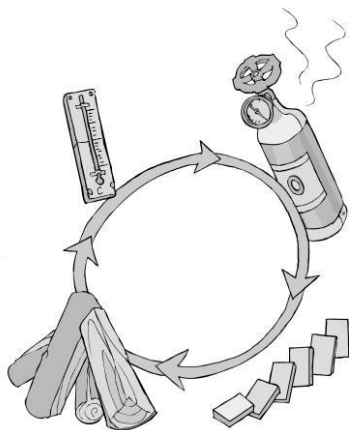
BRANDVARNAREN

Placera in brandvarnare på bilden.

LT 9

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR FÖRBRÄNNING

OLIKA ANTÄNDNINGSSÄTT:

Självantändning

- ämnet fattar eld utan yttre påverkan

Det brännbara materialet kommer i kontakt med

- en låga
- värme

Optiska orsaker

Värmestrålning

Antändning pga. elektricitet

Naturkrafter

Stöt

Friktion

Gnistor

A. VID EN FÖRBRÄNNING SKER EN REAKTION MELLAN DET BRÄNNBARA MATERIALET OCH SYRET I LUFTEN.

För att en förbränning skall kunna ske behövs det:

- tillräcklig mängd syre
- tillräckligt med brännbart material
- tillräckligt hög temperatur
- en ohindrad kedjereaktion

B. PÅ VILKA OLIKA SÄTT KAN ETT ÄMNE BRINNA? (nämna fyra sätt)

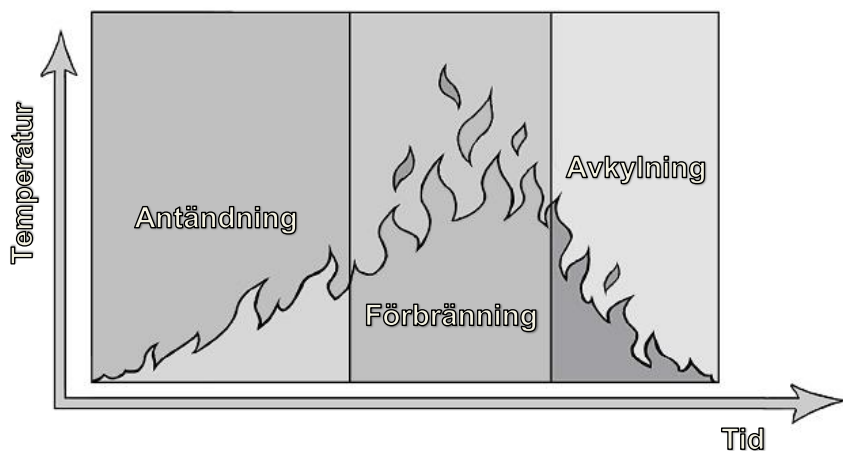
LT 9

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR FÖRBRÄNNING

Släckningsmetoderna

Brandens utveckling

ÖT 10-11

FÖRSTAHANDSSLÄCKARE

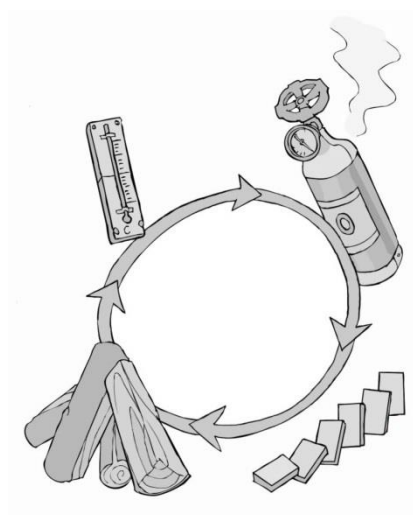
Förstahandssläckning är släckandet av en brand med en förstahandssläckare. Vid förstahandssläckning strävar man till att släcka branden eller begränsa eller kontrollera branden.

Ett fullständigt släckningsarbete kräver en snabb och säker insats samt en tillräckligt liten eldsvåda så att den går att släcka med de till buds stående släckarna.

FÖRSTAHANDSSLÄCKARE

Förstahandssläckare är handbrandsläckare, släckningstäcken, och snabbrandposter. Släckarna använder olika släckmedel beroende på typ och modell av släckare.

En eldsvåda behöver syre, brännbart material, tillräckligt hög temperatur och en oförhindrad kedjereaktion. Vid förstahandssläckning tar man bort en av dessa förutsättningar så att elden slocknar.

En förstahandssläckare är ett redskap som kan användas av en person och som är anpassad att släcka små bränder. Släckaren skall vara lätt tillgänglig och placerad på väl synliga platser i allmänna utrymmen.

ÖT 10-11

FÖRSTAHANDSSLÄCKARE

Handbrandsläckare är en bärbar släckare som kan utlösas för hand och vars vikt är högst 20 kg.

Släckarna benämns efter vilket släckande ämne de innehåller:

- a. vattensläckare
- b. vätskesläckare
- c. skumsläckare
- d. pulversläckare
- e. koldioxidsläckare
- f. halonsläckare

A. RITA EN FÖRSTAHANDSSLÄCKARE

B. VAD BETYDER FÖRSTAHANDSSLÄCKARE?

C. I VILKA TVÅ GRUPPER KAN MAN DELA IN FÖRSTAHANDSSLÄCKARNA?

1. _____

2. _____

D. VILKA FÖRSTAHANDSSLÄCKARE KÄNNER DU TILL?

ÖT 12-14

BRANDLINAN, LYFTANDET, KNOPAR

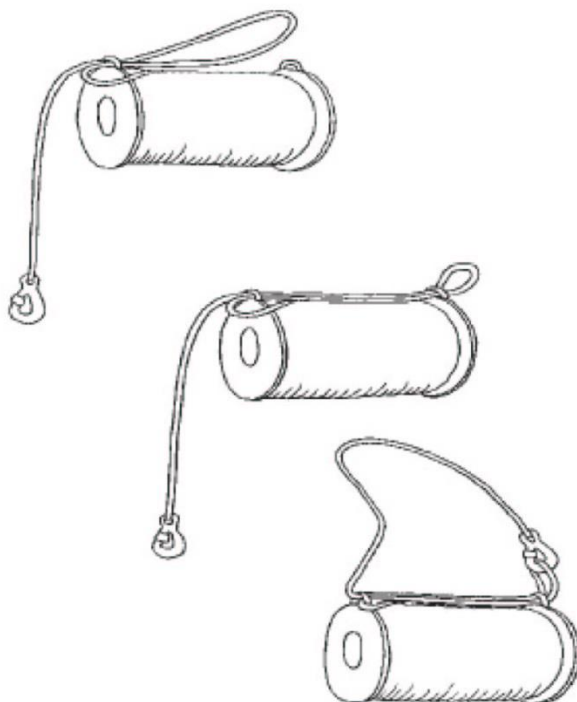
Rökdykarens utrustning består av släckningsdräkt även av:

- brandbälte
- brandstövlar
- brandhjälm
- tryckluftsaggregat
- handlampa
- brandlina

A. FYLL I RÄTT ORD FÖR DE OLIKA SKEDENA VID LYFTANDE AV ETT REDSKAPSKNIPPE

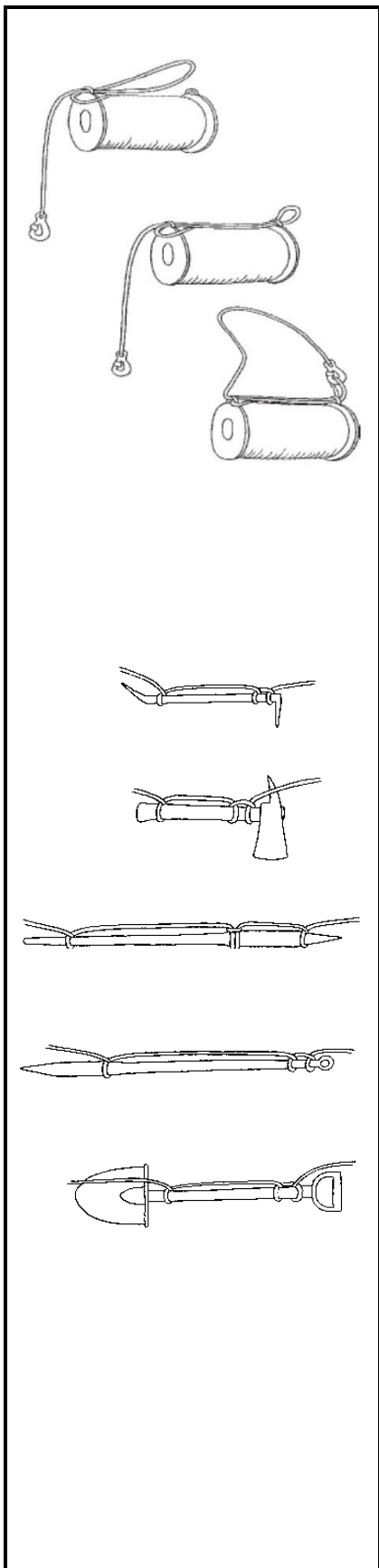
- 1) träd linan genom öglan i _____,
- 2) placera linan ur öglan runt de _____,
- 3) fäst alla verktyg med _____,
- 4) _____,
- 5) _____ på taket varefter de fästs på nytt i linan,
- 6) hissa ned verktygen till marken och
- 7) lösgör verktygen.

BÄRSTÄLLNING

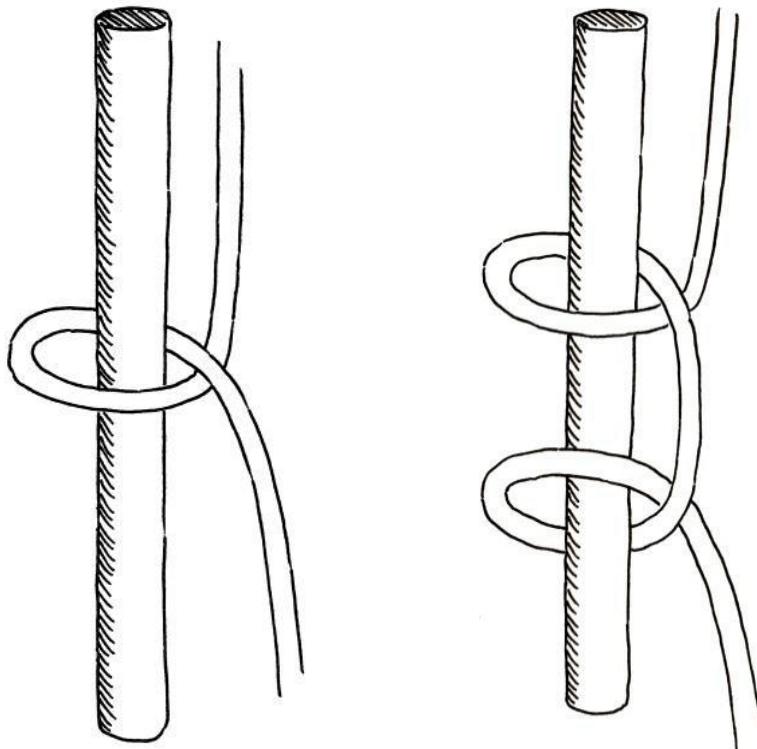

ÖT 12-14

BRANGLINAN, LYFTANDET, KNOPAR

A. VAD HETER KNOPARNA?

B. VILKA ÄR BRANGLINANS DELAR?

A. OLIKA BRANDKÅRSDRÄKTER

B. VILKA ÄR DE TRE VIKTIGSTE REGLERNA HUR MAN UPPTRÄDER I BRANDKÅRSDRÄKT?

C. VILKA ÄR DÅLIGA SÄTT SOM EN BRANDKÅRIST KAN UPPTRÄDA PÅ?

Den första pojkavdelningen grundades i Lahtis 1908. Det egentliga ungdomsarbetet i brandkårerna blev dock allmänt först på 1980 talet.

I dagens läge finns det ca. 13.000 brandkårsungdomar i Finland. Dessutom verkar ca. 2.000 utbildare inom ungdomsarbetet i brandkårerna. Ungdomsavdelningen fungerar som en underavdelning i den egentliga brandkårsföreningen. Oftast fungerar ungdomsavdelningen inom en frivillig brandkår men det finns även avdelningar inom halvordinarie brandkårer. Mera sällan finns ungdomsavdelningar i samband med någon annan form av brandkårsverksamhet. Vissa ungdomsavdelningar fungerar som egna registrerade föreningar.

A. VARFÖR ÄR BRANDKÅRSHOBBYN VIKTIGT FÖR DIG?

B. ORGANISATIONER INOM BRANDKÅRSUNGDOMSARBETET

Som stöd för brandkårsungdomsarbetet har man bildat olika samarbetsorgan. Dessa organs uppgift är att få brandkårens verksamhet att fungera så bra som möjligt. Brandkårsungdomarna bildar ingen egen organisation i motsats till ungdomsarbetet inom andra organisationer utan de fungerar som en del av och i symbios med organisationerna för brand- och räddningsväsendet. Grunden för all verksamhet är ungdomsavdelningen.

Ungdomsavdelningen fungerar ofta som en underavdelning inom den frivilliga brandkåren men det finns faktiskt några avdelningar som är egna registrerade föreningar.

Brandkårerna har organiserat sig i verksamhetsområden som i sin tur bildar lokala brandkårsförbund. På riksplånet är det Räddningsbranchens centralförbund (oftast kallat enbart SPEK) som är huvudorganisation. Den internationella verksamheten tas om hand av CTIF:s kommission IJLK (International Jugendleiterkommission).

De svenska kårerna är indelade i sex **lokalförbund**, Svenska Österbotten, Åboland, Åland, Västra Nyland, Mellersta Nyland och Östra Nyland, som alla i sin tur är medlemmar i Finlands Svenska Brand- och Räddningsförbund (FSB).

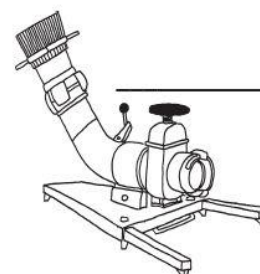
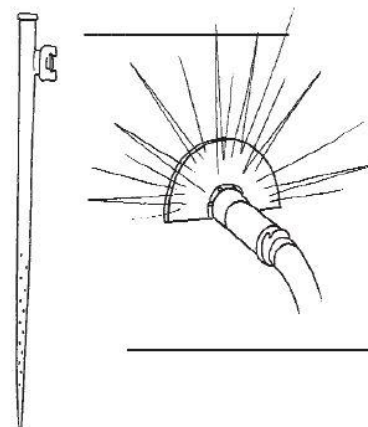
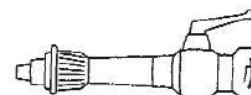
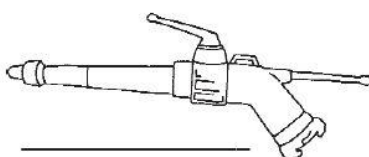
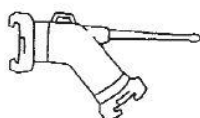
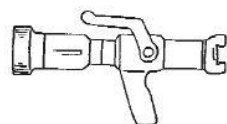
ÖT 16-17

STRÅLRÖR, SLANGAR

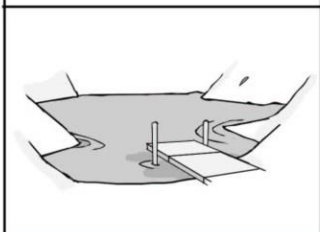
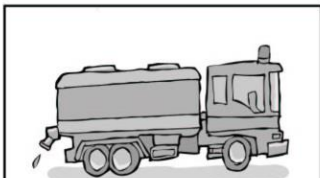
A. VILKA OLIKA STRÅLRÖR KÄNNER DU TILL?

B. FYLL I RÄTT NAMN

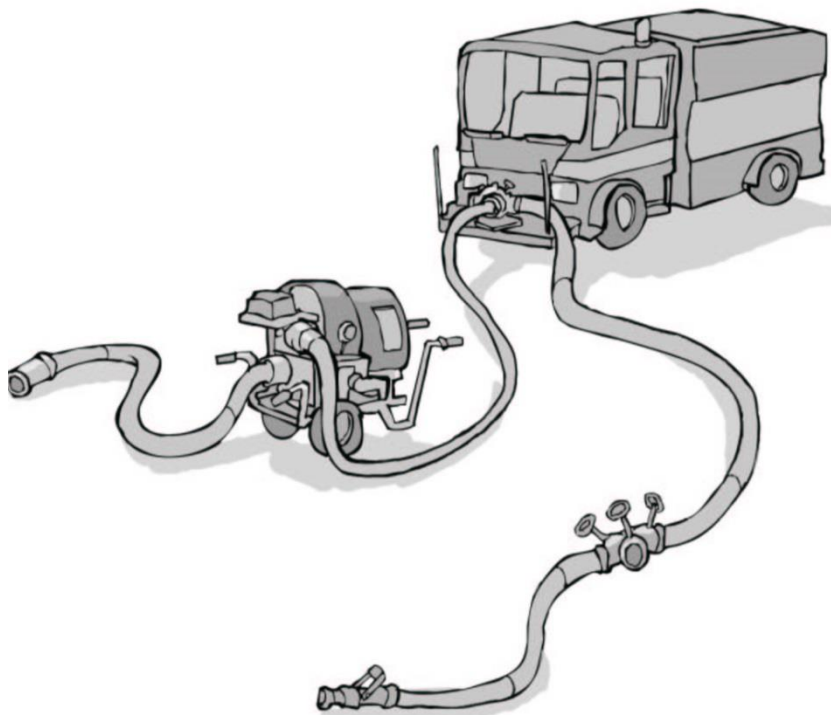
LT 18

KLARERING AV TILLÄGGSVATTEN

A. VILKA MÖJLIGHETER HAR BRANDKÅREN ATT FÅ TILLÄGGSVATTEN?

B. NÄMN TRE OLIKA KLARERINGAR AV TILLÄGGSVATTEN

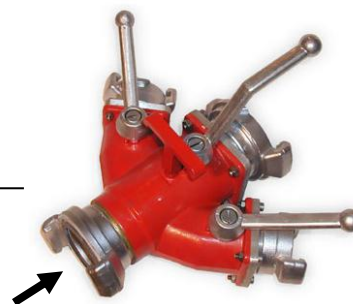
LT 19

ARMATURREDSKAP

Hantering av kopplingar:

- slå inte i kopplingarna, de kan skadas så de inte går att koppla ihop längre
- håll kopplingarna rena från sand, snö och andra orenheter; smuts kan göra så de inte kan kopplas ihop
- använd inte verktyg som hjälp för att koppla ihop kopplingar; använd inte annars heller våld
- kontrollera packningarnas skick; serva dem med silikon
- öppna kopplingar med bollventiler långsamt för att förhindra tryckstötter

A. SKRIV IN NAMNEN PÅ DE ALLMÄNNASTE KOPPLINGARNA SOM BRANDKÅREN ANVÄNDER:

LT 23

KURSENS AVSLUTANDE

A. BERÄTTA KORT OM SLUTÖVNINGEN

B. VAD VAR DET TRÅKIGASTE MED DENNA KURS?

C. VAD VAR DET BÄSTA MED DENNA KURS?

D. HÄLSNINGAR FRÅN DINA KURSKOMPISAR

PLATS FÖR EGNA ANTECKNINGAR

PLATS FÖR EGNA ANTECKNINGAR

